

Posamezna štev. v Ljubljani in Trstu 4 vin.

„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 3. zjutraj, ob ponedeljkih ob 5. zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1.—, z dostavljanjem na dom K 1.20; s pošto celoletno K 18.—, polletno K 9.—, četrtletno K 4.50, mesečno K 1.50. Za inozemstvo celoletno K 28.—. Telefon številka 118.

JUTRO

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Izven Ljubljane in Trsta 6 vin. : Uredništvo in upravnistvo je v Frankiskani ulici 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu, naročnina upravnistvu. Neprankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, postana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju popust. Za odgovor je priložiti znakom. Telefon številka 118.

Proti draginji.

Trst, dne 20. Februarja.

Trst stoji pod vtisom protidraginjskega gibanja, pod vtisom pasivne rezistence državnega uslužbenstva.

Ne bom se spuščal v podrobnejšo razpravo o početku tega gibanja, označim naj le zahtevo državnega uslužbenstva. Zahteva se 20 odstotna draginska doklada za vse z mesečno plačo nameščeno državno uslužbenstvo, za delavstvo z dnevno mezdo pa povisek 50 vinarjev na dan. To je zahteva, na katero je vlada odgovorila negativno.

Kakor znano se je vrčilo v sredo 14. t. m., zvečer v gledališču „Politeama Rosetti“ shod državnega uslužbenstva, na katerem se je poročalo o stanju cele zadeve. Navzočih je bilo 5000 do 6000 oseb in soglasno se je zavrnila ponižujoča ponudba vlade. Odbor, ki je dotedaj vodil celo gibanje, je odstopil in to je bilo znamenje za službo po predpisih.

„Jutro“ je doslej prinašalo o tem gibanju le kratka brzojavna poročila, dočim zasluži stvar v resnici vso pozornost javnosti, kajti ta boj državnega uslužbenstva proti državi upravi je tako značilen za neverjetne razmere, ki vladajo v Avstriji, da kaj enakega ni najti nikjer drugje. Značilen je tudi zato, ker se je tu združilo vse državno uslužbenstvo brez razlike kategorij, in kar je še značilnejše — brez razlike narodnosti. Bilo je celo dogovorjeno, da se na omenjenem shodu podajo poročila o stanju gibanja v italijanskem, slovenskem in nemškem jeziku, kar se pa ni zgodilo, to pa z ozirom nato, ker je italijanski nacionalni šovinizem, reprezentiran po mlačnozobih maziniancih, hotel vzcvetati tudi ob tej priliki in pokvariti skupni uspeh. Mazinijanci so se namreč v hotaplji na omenjeni shod in so nameravali hudro demonstrirati, ako bi se izpregovorila slovenska beseda. Da se torej ne pokvari skupni uspeh, se je govorilo na shodu samo italijansko.

Omeniti moram takoj nekaj, kar je tudi zelo značilno za celo gibanje.

Italijansko časopisje, po njem nemško in tudi slovensko, da celo tržaška „najboljše“ informirana „Edinost“, je bila tako imenitno informirana, da je pisarila le o pasivni rezistenci državnega uradništva. Svar je pač nekoliko drugačna, kar je sedaj uvidela tudi „Edinost“.

Resnica je, da je izšlo sedanje gibanje kot tako res iz uradništva in to „c. kr. državnega uradništva“ — izveti so tu tudi železniški uradniki, kajti ti niso c. kr. državni uradniki temveč „uradniki c. kr. državnih železnic“ — toda to gibanje bi bilo mrtvo že v svojem začetku, da se ni priključilo gibanju tudi železničarstvo, ki je svoje zahteve že prej formuliralo in predložilo na pristojnih mestih, in služabništvo in delavstvo vseh kategorij državne in državnoželezniške službe; kajti to je tista masa, ki jo izrablja

država na najrazličnejše načine. In ti ljudje izvrše 99% vsega dela v državnouradnem ustroju, saj visoka gospoda dela itak dan zadnem po 24 ur na dan pasivno rezistenco.

Ne velja torej pisati o „uradniški“ pasivni rezistenci, temveč le o pasivni rezistenci državnega uslužbenstva vseh kategorij.

Toliko torej v splošnem. Sedaj še nekaj podatkov o sedanjem stanju gibanja.

Delo po predpisih se je pričelo v noči od 15. na 16. februarja in sicer je najtrdnjejše prišla državna železnica, pošta in financa. Prva dva dneva se stvar še ni poznala tako zelo, a sedaj so posledice že zelo občutljive, zlasti za trgovino. Skladišča državne železnice so prenapolnjena, tovorni vlaki imajo velikanske zamude, pozna se tudi pri osebnih vlakih. V javnih skladiščih v prosti luki zastaja vse delo. Delavci ki imajo razkladanje in nakladanje železniških voz „na akord“ (kontraktisti) so opustili delo, ker ni bilo ničesar razkladati in nakladati, ker je carinska revizija tako natančna in stroga, da je treba zanjo trikrat, štirikrat toliko časa, kakor v normalnih časih, ko se dela proti predpisom, ali vsaj ne po njih.

Delo po predpisih je tu tako občutno, da se je nekaj privatnih skladišč že moralo zapreti, ker delo nikakor ne napreduje.

Ravno tako je tudi pri pošti, kjer delo silno zastaja. Ekspedira se komaj polovica pisem, brzojavk itd. Pisemska pošta prihaja precej pozneje, nekatere brzojavke so zakasnjene po pol dneva in še več. Pri telefonu ni mogoče dobiti zveze. Še počasneje je manipulacija pri tovorni pošti.

Delo po predpisih pri sodiščih občutijo zlasti odvetniki, ki se morajo strogo držati raznih „redov“. Ker sicer jih sodišče ne pripusti k zastopstvu. Zelo natančni so pri sodišču z naslovi. Kar ni prav naslovljeno, se zavrne.

Toda s tem pa še gibanje ni zavzelo vsega svojega obsega. V soboto zvečer se je priključila gibanju tudi južna železnica in to vsled tega, ker se hoče promet z državne železnice obrniti na južno železnico. Gibanju se je priključilo tudi uslužbenstvo in delavstvo c. kr. javnih skladišč v prosti luki.

Za trgovstvo in sploh za javni promet je to gibanje silno škodljivo, od dne do dne bolj.

In zdaj še: kak bo izld?

Bojevniki proti draginji, zlasti pa tisti, ki jih drugi imenujejo „nižje“, so prepričani da morajo zmagati in to tembolj, ker vidijo, da se kažejo take občutne posledice njihovega dela po predpisih. Gotovo je tudi, da so simpatije vsega le količak demokratično mislečega občinstva na njihovi strani in da to občinstvo prav ravno tako, kakor bojevniki sami, najstrožje obsaja krumirstvo, ki ga uganjajo pred vsem oficijelni v tem slučaju res še prav posebej c. kr. socialni demokrati med uslužbenstvom in delavstvom, potem pa tudi razni hinavci med urad-

niki, ki se hočejo na škodo svojih sotrpinov priliziti zgoraj in si kovati kapital iz nesreče drugih. In te simpatije so ostale enake pri takem občinstvu in bodo ostale, dasiravno bo to občinstvo moralo morda tudi trpeti posledice pasivne rezistence. Tu se torej ni treba bati odpora pač pa ga je pričakovati od nekega drugega, kajti znamenja se že kažejo. Današnji „Piccolo“ je že začel stokati in svetovati državnemu uslužbenstvu, da naj menja taktiko. „Piccolo“ trdi sedaj, da pasivna rezistenca dosedaj še ni dokazala svojega uspeha razun samo v enem smislu: v oškodovanju mestal Cinitelj, proti kateremu je bila naperjena — vlada — se še ni čutil oškodovanega v nobenem svojem interesu. „Pasivna rezistenca“ jeto-rej zgrešija svoj cilj! Tako „Piccolo“.

„Piccolo“, ki je z velikim navdušenjem pisal v začetku v prilog temu gibanju, je obrnil krmilo v drugo stran. Ako pravi da pasivna rezistenca, ki je bila mišljena kot električna energija delujoča v daljo, ne deluje, češ ker se je pretregala prevodna žica, na katero se je računalo, pretregala na postaji, ki se imenuje: javno mnenje, potem je treba edino le vprašati:

Koliko tisočakov je padlo iz vladne blaginje v žep krivonošca na Gredonljevem trgu, da se je zavezal sfabricirati tako „javno mnenje“?

Imenitna sredstva za odpravo draginje; „Piccolo“ naj nahujska občinstvo proti državnim uslužbencem, vlada bo pa po svojih „zvestih“, višjih uradnikih skušala s terorizmom, grožnjami in kaznimi prisiliti svojo uslužbenstvo do „do pokorščine“ in stem je potem končano vprašanje c. kr. državnega uslužbenstva — rodbinskega očeta: s čim naj kupim kruha svojim otrokom, kaj bomo jutri djali v usta? Želim iz vsega srca da se po sreči energiji državnih uslužbencev tak konec gibanja, kakor si ga žele oni!

Iz slovenskih krajev.

Iz Borovnice. Po zasluženju klerikalnega očeta župana Kosa bomo imeli v naši vasi kmalo dražje meso, nego vi meščani v Ljubljani. Mesar in župan Kos pa je z ljudmi tudi neprijazen. Kdor mu ni povšeč, mu za drago ceno nameče samih oguljenih kosti, češ, za vas je še to predobro. Meso je trdo kot od bivola, in ne od vola in krave. Bolje meso računa samovoljno, kakor se mu izljubi. Sicer se župan briga za vse, kar mu nič mar ne gre. Ne briga pa se toliko tudi za svoje županske posle. Razsvetljava in ceste imamo pri nas take, da je škandal za župana in celo vas. (Da so ceste in razsvetljava v Borovnici res sramota, radi potrjujemo. Opomba ured.) Borovničani, glejte, da dobimo novega mesarja, novega župana.

Ljudsko štetje sta pri nas opravila župnik in občinski tajnik.

Župnik je bil silno prijazen, je pa tudi zaslužil lepe kronce za svojo prijaznost.

Iz Novega mesta. Novomeška „Čitalnica“ je po daljšem odmoru zopet priredila 18. t. m. v soboto malo veselico. Najboljša točka celega programa je bila petje. V resnici polno pohvalo in naše priznanje zasluži gospa dr. Hrašovec. S svojim nastopom, s svojim nežnim, izšolanim glasom altom, z globokim pojmovanjem pesmi, s finim izražanjem najrazličnejših čustev — je ustvarila pred nami to, kar more ustvariti le umetnica. Tercet iz opere Hans Heiling (gdč. Ada Turkova, gospa dr. Hrašovec, g. dr. Strašek) je dosegel svoj uspeh. Gdč. Turkova ima lep sopran, ki jako prikupljivo doni, zlasti v nižjih legah. Na g. dr. Strašku pa nam najbolj ugaja velika moč in obsežnost njegovega glasu. Orkestralne točke so bile vse še stare. Tretja točka programa pa je bila enodejanka: Umor na Ljubljanski cesti. Ne vem, morda Čitalnica izbira, kje bi dobila kakšno bolj neslano in neumno igro, da bi jo spravila na oder. Enkrat bi se vendar spodobilo v desetih letih, da pride vsaj kakšno srednje dobra stvar na vrsto, takega humorja, kot je v tej enodejanki, ne potrebujemo niti za predst. Igra je že samanasebi brez vrednosti in igrala se tudi ni ravno najbolje. Suhadolnik (g. iur. Schweiger) je s svojim humorističnim nastopom sicer ugajal, a vendar je prehudo karikiriral svojo ulogo: ljubeznivega, prijaznega starca. ki ga celo dejanje straši neka huda misel, ki jo skriva pred svojo ženo in pred domačimi ljudmi in ki da duška svojemu veselju na koncu dejanja, ko izpozna svojo zmo. Lina, njegova žena (gdč. Segulova) pa zasluži našo pohvalo. Igrala je najbolje. Govnjak (g. Ferdo Mikolič) se je premalo užival v svojo ulogo. Igral je tintam nenaravno. Ostale uloge so manjše in so se izvršile, kolikor pač „mora“ biti. Po igri se je razvila prosta zabava s plesom. No, ta je uspešna sijajno, kot po navadi. Priporočali bi Čitalnici, da polaga večjo važnost igram in da se malo bolj briga za igrance — in bodočnost bo lepa, ker tla so ugodna.

Iz Senožeč. Dolce far niente... Že sem mislil, da se mi sploh ne bo potreba več oglašati, a zmotil sem se prav pošteno. Naslovna vrstica doni nekam sladko, a je prav primerna naši požarni bramb oziroma gasilnemu društvu. Vsa ta društva imajo važen poklic in izvršujejo zelo težavno nalog. Pravi junaki morajo biti požarni brambovci, da morejo biti kos najsilnejšemu elementu. A poleg vse te hrabrosti je neizogibna tudi vaja v vsem potrebnem orodju; skratka: požarni brambovci morajo biti izurjeni junaki; vendar žalibog naši niso ne junaki še manj izurjeni. To se je pokazalo že večkrat in vsakokrat. Navedem samo dva slučaja, ker so se vsi enaki. Požar v Dolenji vasi, ki je lansko jesen upepil dvojce poslopj sem si prav dobro zapomnil.

isto pot.

In ta hudournik se je izlival v tisto strašno, neskončno morje, ki mu je ime: uničenje... smrt! Da, slika smrti je vstala v vsakemurn izmed njih ob zadnjih besedah banditovih.

Skalabrino se je boril z napadom groze in strahu, kakršen se ga je bil že prej polotil. Ko je bila njegova povest končana in vse, kar ga je priklepalo k življenju, izčrpano, je videl pred seboj samo še strašno misel, da bo njegovo krepko in silno življenje prekinjeno z enim samim mahljajem krvnikove sekire.

Istotako se je dvigala v Rolandovi duši blede zarja poslednjega življenjskega napora. Pripravljen je bil na smrt, pripravljen na samoumor. Če je bilo njegovo delo zamen, če je bil beg nemogoč, in je bil on na vekoma ločen od Leonore, od očeta, od matere, od vsega, kar je ljubil, počemu naj bi še živel?... Z vrtoglavi pogledom, s kakršnim se človek ozre za gorskega vrhunca in brezdanje brezdno, je premeril leta, ki bi mu jih še preostajalo preživeti v njegovem grobu. Mlad je bil in se je čutil še polnega moči. Zdelo se mu je, da bi vzlic izžemanju telesa v mukah jetništva in vzlic večni noči, v katero je zaprt lahko živel še kakih petnajst let, morebiti pa celo dalje!... Petnajst do dvajset strašnih let, ki bi mu sleherni njih minuta prinesla novo krizo obupa, in v katerih bi vsak utrip njegovega srca stal samo mero brezkončnega gorja!

Petnajst do dvajset let, katerih sleherni trenotek bi mu obnavljal sliko Leonore, kako umira v obupu in kliče zamen njegovo ime!...

Edina smrt ga je mogla rešiti tolike duševne in telesne muke.

Premislil je samega sebe in se nasmehnil: misel o smrti ga nikakor ni plašila, nego mu je dajala čuden mir. Njegovo vroče čelo je bilo kakor osveženo, in čutil je, kako se umirja vihar njegovih misli. In v tem smehljaju je zamrmral:

— O smrt! O smrt, osvoboditeljica!...

Ko je bil ta njegov sklep storjen, je začel nemirno iskati sredstva, kako umreti...

Ali naj ničesar več ne je ter se usmrti z gladom? To bi morda šlo!... Ali pa bi si razbil glavo ob steni svoje ječe?... Tudi zabodel bi se lahko, z bodalom, ki ob ga je bil napravil iz ostrega kremenja...

(Dalje.)

LISTEK.

MICHEL ZÉVACO:

Most vzdihljajev.

Roman iz starih Benetk.

— Mož mu je plačal, je nadaljeval Skalabrino. Toda, ko mu je dal denar, je dejal: „Dobro je, če se oborožite z arkebuzami. Ako vaše kričanje privabi vojaštvo in vam bodo branili kričati: Živel Roland Kandiano! bo nekaj strelav iz arkebuz zelo dobrodošlih!...“ — „Boj?“ sem vzkliknil jaz. „To je po mojem okusu!“

Skalabrino se je za hip prekinil; težko je zasopel, stresel je glavo, in nato je nadaljeval:

— In to je bilo moje pravo hudodelstvo, gospod. Kajti vsled mojih krikov je nastala bitka med ljudstvom in med obojencem. Ljudstvo je bilo premagano. In drugi dan smo izvedeli, da so vas zaprli... Toda to še ni vse!

— Govoril je dejal Roland, z mrzlim znojem na čelu, prizadevaje si z nečloveškim naporom svojih duševnih sil, da bi obnovil v sebi sliko nastavljenega mu zasede.

— Na večer boja, je nadaljeval Skalabrino, se je pojavil poleg mene isti človek, ki me je bil nagovoril na Olivolskem otoku; pokazal mi je neko gospo in dejal: Ugrabi to žensko in jo ubij!... Ugrabil sem tisto ženo, gospod... toda ubil je nisem! Zakaj ne? Kakšno čudo je bilo krivo? Ne vem!... Toda ubil je nisem! In jokal sem od veselja, jokal od sreče, ko mi je ta ženska povedala, kdo da je!...

— Kdor je bila? je vprašal Roland, blede kakor smrt.

— Bila je vaša mati, gospod!

— Moja mati!...

— Da, vaša mati, ki je planila na trg Svetega Marka, da bi pozvala narod, naj vas osvobodi!

Bridko je zastokal Roland:

— O mati, mati, kako si morala trpeti!

— Trpela je tako hudo, je dejal Skalabrino, da sem jokal nad njenim trpljenjem — jaz, ki so

zgornje Italije imenovali „Bronasto srce“...

Roland je zopet zajčal. In ko je hotel njegov tovariš nadaljevati svojo povest, mu je položil roko na usta.

— Molči! Počakaj! Počakaj!...

Bridkost mu je razganjala srce. Njegove suhe in vnete oči niso mogle več plakati. Toda zdelo se mu je, da se joče na znotraj in da padajo solze na njegovo srce kakor kaplje raztopljenega svinca. Cele pol ure se je boril s to novo bolečino. Nato, stopnjevalje, je navdalo njegovo dušo še bridkejšo čustvo, ostro, trpko in surovo... Bili so to prvi drkljaji sovraštva.

— Ti torej praviš, je povzel nazadnje, da me je moja mati hotela osvoboditi?

— Da. Toda ta poizkus ni bil nič manj brezupen, kakor če bi kdo poizkušal z enim samim sunkom roke podreti katedralo. Vojasstvo je razkropilo narod. Vaša mati se je pri meni vzdramila iz nezvesti. Vprašala me je, če ji hočem pomagati pri vaši rešitvi, in jaz sem ji odgovoril, da se ji izročam z dušo in s telesom...

Roland je iztegnil obsojencu roko.

— Ti si mož! je dejal.

Skalabrino ga je pogledal s tistim plahim in divjaškim začudenjem, ki ga je že parkrat navdalo v pričo Rolanda.

S konci prstov se je dotaknil ponudene mu roke. In njegove oči so se zalile s solzami.

— Gospod, je dejal zamolklo, vi boste zakrivali, da se mi bo preveč težko ločiti od življenja.

Nato je povesil glavo in nadaljeval:

— Šel sem z doma, da izpolnim prva povelja vaše matere.

Na ovinku ozke stranske ulice pa me je nenadoma naskočilo kakih dvajset beričev. Vrgli so me na tla ter me zvezali, da si nisem mogel pomoči, in so me pahnili v ječo. Tam so mi povedali, da mi je življenje podarjeno v plačilo za to, kar sem storil na večer vaše zaroke. In nato nisem slišal ničesar več. In zdaj, pogledjte, gospod — čez par ur bo moja glava padla pod rabljevo sekuro. Toda zadovoljen umrem, ker mi je vaša mati odpustila, in ste mi vi dejali, da sem mož...

Bridko molčanje je sledilo tem besedam.

Vsakateri izmed obeh obsojencev je zasledoval isto smer

misli, kakor dvojce dreves, ki jih hudournik izruje in jih žene

narodne godbe, nego tudi interesantni srečolov, raznovrstno cvetličje in „špital za turiste“. Naravnost ginljivo je bilo gledati narodne dame, s kako vnmemo so upravljale bogato založen buffet. Dasi je tako vseuvažujoča prireditelica stala mnogo denarja so bile vendar vstopnice razprodane in je ostalo še nekaj prebitka. Vsem cenjenim gostom in krajnemu pripravljalnemu odseku iskrena zahvala in planinski pozdrav.

Splošni pregled.

O rusko-kitajskem konfliktu govori pariški „Temps“, da je vsako zblizanje med Nemčijo in Rusijo imelo za posledico rusko prodiranje v Aziji, kar je imelo na Evropo vselej slab upliv. Tudi sedaj je baje Rusija nastopila proti Kitajski, ker so jo nahujskali v Potsdamu. „Temps“ ponavlja Bismarckove besede, da ima Rusija kulturno poslanstvo v Aziji, s čimer je nemški politik hotel Rusijo opozoriti na vstop, da bi imela Nemčija v Evropi prosto roko.

Cesar Viljem se je baje odzval povabilu angleškega kralja in se udeležil odkritja spomenika kraljice Viktorije.

Poročila javljajo, da so ruske čete že začele svojo pot proti kitajski meji. Preseljevanje trum se je vršilo še dalje časa. Zaradi velikih prostranstev pa bo treba še najmanj 14 dni predno bo zbrana na meji taka sila, da bi mogla prekoračiti mejo.

Ruska vlada je podala po svojem poslaniku v Pekingu noto Kitajski, v kateri jo opozarja na nerednosti na meji, katere smatra Rusija za sovražne in smotrene, ter zahteva, da se takoj odpravijo. Ako bi Kitajska vstrajala še dalje pri svojem delu, bo Rusija storila svoje korake za svoje pravice. Ruska nota obsega 6 točk, v katerih opozarja kitajsko vladno na pogodbo z l. 1881. ter našteva svoje po tedanji pogodbi določene pravice v Kitajski, na Mongolskem in drugod.

Anglija, Francija in Japonska so bile obveščene o ruski noti in o namenu ruske vlade, demonstrirati proti kitajski vladi zaradi kršenja pogodbe.

Ruski listi so o vladni noti raznega mnenja. „Novoje Vremja“ imenuje noto na pol ultimatum, ker ne obsega nikakega termina, šele v 14 dneh bi sledil ultimatum. „Birž. Vjedomosti“ trdijo, da je nota le porok miru, ki je potreben Rusiji in Kitajski. „Rječ“ pravi, da nota ne žuga, ampak samo svari.

Aneksija Kanade k Združenim državam severoamerikanskim, je važno vprašanje. Besmets, član ameriškega kongresa je podal resolucijo, v kateri poziva Unijo, da stopi v diplomatska pogajanja zaradi aneksije Kanade. Resolucija budi veliko pozornost.

„Slowo Polskie“ poroča, da je ministrstvo železnic pozvalo vsa železniška ravateljstva, da čim prej do konca svoje programe in plane za graditev železničarskih stanovanj. V ministrstvu železnic bo poseben oddelek, ki bo skrbel za stanovanja železničarjev.

Povodom obiska srbskega kralja v Rimu je govoril predsednik komore Marcora navdušen govor srbskim gostom. Minister zunanjih zadev di San Giuliano, da se pripoji poslanski zbornici, ter pozdravlja zastopnike onega naroda, ki je postal važen činitelj v evropskem ravnotežju, ko se je toliko časa bojeval za svobodo.

Klerikalni napadi na prof. Reisnerja v pravi luči.

V zadnji seji kranjskega deželnege zbora so klerikalni poslanci na nečuten način opsovali prof. Reisnerja s trotom, tatom, lumpom in barabo. Včerajšnji „Slovenec“ pravi, da so klerikalci Reisnerja „justificirali“.

Član našega uredništva je prosil prof. Reisnerja z ozirom na klerikalno banditstvo za pojasnilo, ki ga prinašamo spodaj. Iz njega je razvidno, da so klerikalni poslanci sami sebe justificirali, ker so lagali, obrekovali in psovali nedolžnega in odsotnega moža, kot noben ciganski šnopsar tega ne zna. Prof. Reisner je dal to-le pojasnilo:

„Leta 1908, me je pozvalo društvo slov. profesorjev, naj prevzamem spisovanje slovenske fizike za višje razrede srednjih šol. Prevzel sem to nalogo pod pogojem, da mi društvo izposluje celoletni dopust, ki sem ga tudi koncem septembra dobil za šolsko leto 1908/09.

Po leti 1908 sem po posredovanju našega predsednika dr. Zmavca dobil od deželnege odbora predujem 300 (tristo) kron na honorar pod pogojem, da jih vrnem, če bi knjige ne

spisal, ali če bi je ministrstvo ne odobrilo. Tisti poslanec, ki je trdil, da sem prišel osebno prosit, se je zlagal. Tako se je zlagal tudi tisti poslanec, ki je trdil, da sem dobil predujema 600 kron.

Za spisanje knjige ni bil stavljen noben termin. Da pa ni mogoče slovenske fizike spisati v enem letu, tega mnenja smo bili vsi strokovni tovariši, ki smo se o tem delu posvetovali.

Ker je bilo društvu slov. profesorjev na tem, da se delo čimprej izvrši, mi je izposlovalo še za šolsko leto 1909/10. delen dopust, namreč znižanje šolske obveznosti na 10 učnih ur na teden.

Ker pa je bil s l. drž. gimnazije, kamor sem bil pridružen, koncem poletja l. 1909. edini definitivni profesor fizike imenovan drugam, sem dogovoril z ravnateljstvom, ustrezajoč potrebam na zavodu, prevzel 21, oziroma 23 namesto 10 učnih ur na teden. Dovoljenega dopusta torej nisem izrabil, temveč sem bil v tem šolskem letu obremenjen nad normalno učno obveznost. Ravno tako sem bil obremenjen v l. polletju tekočega šolskega leta in vendar je delo toliko napredovalo, da bo šla fizika po Veliki noči v tisk.

Tako sem postal „trot“, „tat“, „lump“ in „baraba“.

Pred leti mi je „Slovenec“ s poročili o izmišljenih dejstvih nakopal disciplinarno preiskavo. Tožil sem uredništvo. Predno je prišlo do porotne razprave, je „Slovenec“ vse svoje poročilo o meni kot napačno javno prekalal.

To pot so voditelji S. L. S. spravili laži na dan in me psovali, da bi me v javnosti oblatili. Stori so to pod zaščito imunitete. Zaradi tega prepuščam to pot sodbo o njihovem početju in svojem delovanju javnosti.“

DNEVNE VESTI.

Prižnice zoper „Jutro“. V nedeljo so rohnili raz vseh ljubljanskih prižnic zoper „Jutro“. Očividno se zopet začnajo časi, ko hoče duhovščina uganjati politiko po cerkvah. Ako ne bodo farovski prav takoj odnehali vero zlorabljeni v politične namene, jim bomo take povedali, da jim bo še žal. Mar hoče škof Bonaventura, da bomo zopet začeli razkrivati svinjarje in lumparije, ki so jih uganjali menihi in njihove prižnice v Cenhovnem? Ali hočejo novih ilustracij za zakulisne farovške dogodilje? Ako ne bodo popje pustili „Jutra“ po cerkvah pri miru, bomo začeli čisto sistematično odganjati ljudi iz cerkva. V cerkev ne spada politika. Če bo pa duhovščina uganjala po cerkvah politiko, ljudstvo ne bo hodilo notri. Capito?

All ni nobene pomoči proti klerikalnim pijavkam? Klerikalci, ta črna golazen se je zajedla na naše narodno telo, kakor uši v glavo, stenice v posteljo ali ščurki v kuhinjo. Kakor pijavka, če jo nastaviš na žilo, sesa ta črna svojat našo kri. Od znojja, ki teče od čela delavne in skrbne matere, od žuljev sestrzanega delavca žive klerikalci. Več deset tisoč kron ima vodja klerikalcev letnih dohodkov. Milijonar je že postal iz beraškega študenta. Sedaj pa nima srca za ljudstvo, ki mu je pomagalo do denarja, do vlade. Deležo spravila v nove in nove dolge, ljudstvu pripravljajo nova in nova bremena. Ali ni nobenega sredstva zoper klerikalce? Slovenci! Pojdite od hiše do hiše, od moža do moža, od žene do žene. Odpirajte slepecem oči, da izpregledajo! Odmašite gluhih ušesa, da slišijo! Povejte znancem, prijateljem in sorodnikom, da ni več jih ljudskih sleparjev in škodljivcev, kot so naši klerikalci!

Kaj bo, kaj bo? Izprašujejo ljudje in majejo z glavami. Klerikalci so sprejeli take predloge, da bomo ljubljancani še enkrat več deželni davkov, kot sedaj! Čez 500.000 kron bo treba takoj še letos vzeti iz žepa pobiležnih davkov. Če bo vlada vse klerikalne sklepe predložila cesarju v potrdilo, bo še letošnje jesen vse veliko dražje. Ze sedaj se gospodinjje prijemljejo za glavo. Kaj bo pa še, kaj bo?

Zopet eno kaso izpraznili. Odkar so prišli klerikalci v deželi do vlade, ne delajo drugega, kot zapravljajo denar. Ze skoraj vse deželne fondne in kase so izpraznili in za letošnji proračun naredili še čez 1 milijon 200.000 kron deficita, primanjkljaja. Klerikalni poslanec Mandelj trdi, da bo letos znašal primanjkljaj še več, namreč 2.229.000 kron. Pri sobotnem zasedanju deželnege zbora pa so si zopet dali dovoljenja, da načnejo nov fond, takozvani vseučiliški, ki znaša okoli 750.000 kron. Sklenili so namreč, da ta za slovensko univerzo namenjen denar poberejo iz deželne blagajne in ga dajo kot brezobrestno posojilo tistemu gospodarskemu zavodu, o katerem se je zadnji čas največ govorilo, da je na robu propada,

to je: „Gospodarski zvezci.“ Slovenci smo plačevali leto za letom v vseučiliški fond, da bi kdaj z njim pridobili univerzo. Sedaj so pa ta denar klerikalci našemu narodu takorekoč ukradli in z njim bodo plačevali dolge, ki jih je napravila „Gospodarska zveza“ na žilindri, moki, žitu, senu in drugih kramarskih stvareh. Čisto gotovo pa je, da Slovenci tistega denarja nikdar več videli ne bomo. Klerikalci niso le požrli vseučiliškega fonda, marveč so požrli tudi 750.000 K deželnege denarja, ki ga je s trudom prihranil naš davkoplačevalec. Če bo slo tako naprej, bomo še vsi prišli na beraško palico!

Z deželnim denarjem bodo krili vse lumparije. V soboto so klerikalci v deželnem zboru sklenili, da bo dežela jamčila z dvema milijonoma za vse deželne zadružne organizacije. S tem so klerikalci omogočili, da bodo ljudje na deželne stroške kradi in zapravljali denar. Vse izgube pri klerikalnih posojilnicah, vse pokvarjen sir po klerikalnih mlekarah, vse druge deficite pri farovških kramarijah bo morala dežela plačevati. Pripravite denar davkoplačevalci za klerikalne gospodarske polome!

10 milijonov novega dolga so v soboto klerikalci naprtili kranjski deželi. Sklenili so namreč najeti 10 milijonov takomenovanega melioracijskega posojila. Čez pol milijona bo treba na leto plačevati samo obresti. Cela dežela bo stokala in jokala. Najhujše bo prizadeta Ljubljana. 250 tisoč kron bo morala plačevati na leto novih doklad za ta dolg, ki so ga klerikalci naredili v soboto. Vsled novih deželnih davkov bodo zopet podražili gospodarji stanovanja, trgovci vsa živila, obleko. Meso bo dražje, še krompirja, repe in zelja si reveži ne bodo mogli več privoščiti. Že zdanes ljudje tarnajo vsled neznozne draginje, toliko novih dolgov, da bo draginja še veliko večja in da bodo ljudje še bolj stradali. Brezvestni so ti ljudski sleparji. Sedaj se morajo odpreti ljudem oči. Ljudstvo mora uvideti, da so klerikalni cigani tisti grobokopi, ki bodo mučili vse reveže in jih poglali v lakoto.

„Srce je žalostno, veselo več ne bo.“ Jaklič, predsednik naše „Slomškarije“ zdihuje. Punta se mu vse. Doma je razdejanje, a tudi primorski klerikalci ga zapuščajo. Štajerski kolegi, katere je Jaklič skušal spraviti v svoj podkupljeni tabor, se pa še ne zmenijo za Jakličeva ganljiva vabila. In to boli in to peče njega, ki bi rad vse „centraliziral“. Štajerski kolegi so sprevideli, da Jaklič slabo vodi dično „Slomškarijo“ in da se bliža časi, ko bo vse razpadlo. In zapuščajo ga, pa ga bodo še bolj, ker niso tako zaslepljeni kot nekateri kranjski čudaki, ki s svojim delovanjem krepko vlečejo iz blata klerikalni voziček. In če ga še ti zapuste? Nam se vidi, da ne bo dolgo, ko bo Jaklič korakal po razvalinah svoje slavne gospodarske podrtije.

„Pasje ponižna pisma“ je pisal nekoč sedanjí „Oberslomškar“ Jan Nep. Jeglič iz Grabna na napredne voditelje učiteljstva, kakortudi voditelje nar. napr. stranke. Priobčujemo tu pismo, ki ga je isti Jeglič pisal pred par leti nekemu naprednemu učitelju: „Predragi! Presrečna Ti hvala na prijazni čestitki! Bodi zagotovljen, da sem obdržal jaz svoje staro prepričanje nespremenjeno in da cenim ter bodem vedno cenil naš stan toliko, da mi je čisto nemogoče družiti se z nasprotniki učiteljstva. (Danes je že Slomškar.) Živijo svobodnomiselno učiteljstvo! Iskren pozdrav! Jeglič I. r. — Priobčili bomo še več takih in enakih pisem, da bodo dopisnik „Slovenca“ spoznal, o čem da je pričel govoriti. — Kar se pa tiče včerajšne notice, dobi od kompetentne strani same — odgovor, ki ga bode še srbel po jeziku.

Srbski kralj Peter ponovno v Ljubljani. Včeraj popoldan ob pol 3. uri se je vračal srbski kralj Peter skozi Ljubljano v Belgrad. Na postaji je stal vlak pet minut in nekateri spodje iz spremstva — med njimi tudi načelnik kraljeve kabinete pisarne — so stopili iz vlaka in gledali radovedno gg. Finka, Lauterja in druge potentante, ker občinstva niti včeraj niso pustili na peron, samo časnikarjem so milostno dovolili gledati dvorin vlak. Ob progi je bilo pa zopet vse polno občinstva, četudi je bil čas zelo neprimeren, ker ob pol 3. uri popoldan se nahaja vsak pri svojem delu, a razun tega mnogi niti vedeli niso za prihod srbskega dvornega vlaka, ker je bil podeljek, ko izhaja „Jutro“ precej pozno. Da je pazila na ljudstvo četa detektivov, ni treba posebej omenjati, ker to se razume samo po sebi.

Gostovanje gospodične M. Šimanovske. Danes, v torek zvečer gostuje operna in operetna pevka, gospodična M. Šimanovska, član kralj. zemalj. kazališta v Zagrebu, prvič na slovenskem odru in sicer v izborni subretski ulozi Gonde v Fallovi opereti „Ločena žena“ Sezona se približuje svojemu

koncu, in občinstvo naj se seznani s pevci in pevkami, ki prihajajo v poštve pri novih angažmanih za bodočo sezono. Zato bodo gostovali še drugi člani slovan. gledališč. Predstava se vrši za par-abonente. — V četrtek gostuje zadnjič v vlogi Rudolfa g. vitez Cammarota ter se poje opera „Bohème“ (za nepar).

Kako so slepi. Je nekaj učiteljev in učiteljic v „Slomškariji“, ki so resno prepričani, da jim nihče drugi ne izboljša plač, kakor dobrepoljski deželni poslanec s svojim „fulminantnim“ molčanjem. Bi že bilo, če bi se deželne blagajne zadovoljile z Jakličevim efialtstvom. A blagajne hočejo imeti za učiteljske plače denarja in to pa prihaja od šolskih in učiteljskih prijateljev, ne pa od klerikalcev in učiteljskih izdajic. Jaklič je podkupljen in dobro plačan, da razdvaja učiteljstvo; zato pa on ne bo nikdar ganil mezinca za izboljšanje učiteljskih plač. Zapomnite si to, kratkovidni Slomškarji!

Slovensko deželno gledališče. Predstava „Voznika Henšla“ bi bila vsekako zaslužila boljše obiskano hišo, kakor je bila sobotna. Naslovno ulogo je dobro, mestoma celo jako dobro zastopal g. Verovšek, ki je bil obenem tudi režiser, njegov Henšel je vsekako kreacija, ki stoji na prav zelo visoki stopinji. Naravnost priznamo, da nam dosedaj še v nobeni ulozi ni ugajal tako, kakor v sobotni. — Hano energično, brezsrčno, tiransko žensko, je interpretovala gospa Danilova. Z enako umetnostjo je obdnila Hano dekle, kakor Hano gospodinjjo. Prekrasne momente je imela osobito proti koncu drugega dejanja in v gosliniški sceni. Vzporedno z rastočim dejanjem se zdi, je rastla tudi njena umetnost. — Dobrosrčnega hotelirja Siebenhaara je igral z dovršenostjo, ki smo jo pri njem navajeni, g. Bohuslav. Izvrstna karakterizacija, ki se kaže v značilnih gestah in zgornji mimiki ter v umetniškem pojmovanju in precizni izdelavi vsake uloge, je tako tesno zvezana s tem talentovim igralcem, da ga ne zapusti tudi pri dovolj nevarnem voltiziranju iz komične v karakerno stroko. — G. Skrbinešek je bil, kakor v vseh dosedanjih ulogah, tako tudi v sobotni, popoln. Beinsky, Rohrland in — at last not least — tudi natakak Georges so tipični znaki za to, da se kaže nadarjenost g. Skrbineška predvsem v mladostno-karakternih ulogah. G. Šimáček je ustvaril iz svojega Waltherja jako posrečeno figuro; na tistem mestu, kjer je to ulogo mogoče najbolj uveljaviti, to je v gosliniški sceni, je stal g. Šimáček na višku. — Gospa Bukškova zasluži prav toplo priznanje; g. Peček je židovski tip zgrešil in ustvaril nekaj povsem drugega. — Pohvalno omenjamo dalje g. Povheta kot originalnega Wermelskircha. Francka gospe Iličičeve je bila srčkana v igri in po zunanosti. Obžalujemo, da jo vidimo tako redkokdaj na odru. G. Molek in gđ. Rakarjeva sta bila v svojih ulogah čisto na mestu. Hauffe g. Danila je bil izrazit v maski in igri. V tako dobro premišljenih in eksaktno izvedenih figurah želimo videti g. Danila večkrat! — Za reprizo priporočamo nekaj primernih črt, zlasti v petem dejanju; hitrejši tempo bi bil sicer splošno potreben. — Čemu nekonsekventnost na gled. listu: Henšel, a Hana — schäl? — a —

Podporno društvo za slovenske visokošolce na Dunaju je prejelo do 18. februarja sledeče darove: Po 100 kron: dr. Franc Munda, em. odvetnik v Ljubljani (ustanovnina) in Posojilnica v Mariboru; po 50 kron: dr. Al. Rant, c. in kr. pom. kom. (ustanovnina); po 30 kron: Kmetska posojilnica vrhniške okolice; po 20 kron: drž. poslanec dr. Iv. E. Krek, dr. Fran Novak, Hranilnica in posojilnica na Dolu in mestna občina Kamnik; 12 kron: prof. dr. Leopold Poljanec; po 10 kron: odvetnik dr. Tom. Horvat, vseuč. prof. dr. Mat. Murko, kroj. mojster Ant. Presker, župnik Iv. Vrhovnik, županstvo St. Peter na Krasi in Kolinska tovarna za kav. primesi; po 8 kron: fin. tajnik dr. Val. Zun; po 6 kron: pristav Jak. Lah; po 5 kron: notar Juri Detiček, viš. kontrolor Jan. Klemenčič, c. kr. poštarica Dora Klobovs, prof. Štef. Podboj, notar Ant. Šlamberger in posestnik Janko Vilar; po 3 krone: parna opekarna A. Belle in trg. s klobuki M. Sedej-Srnad; po 2 kroni: zal. gramofonov Ivo Bajželj, zal. pohištva Fil. Fajdiga, prof. Saša Šantel in neimenovana gospi. Skupaj 500 kron. — Društvo je izdalo letos že 4405 K, prejelo pa je z lanskim prebitkom vied samo 4462 K. Očividna je torej nujna potreba. Darove sprejema blagajnik Ivan Luzar, naured. j. ž. Dunaj III. Resnerstrasse 27.

Zidarski mojstri bodo imeli letos v Ljubljani malo posla, ker kaže vse na to, da se bo v mestu to pomlad in poletje malo zidalo. Splošna draginja pri materijaju, delavcih, osobito pri

stavbnem svetu je že marsikoga splašila pred zgradbo. Zdaj vpliva pa še denarna kriza na vse sloje kakor bomba. Kolikor je zdaj znano, bodo zidale te-le stranke v tej spomladi: V Prešernovi ulici si bo zgradil Sigmund Wutscher dvonadstropno hišo, kjer bo nastanjena podružnica „Kreditnega zavoda za trgovino in obrt“. Na Franca Jožefa cesti (staro vojaško prekrbovališče) si bo zgradil lekarnar Josip Mayer trinadstropno hišo. Ga. Elza Prelovšek si zgradi vilo ob voglu Zarnikove ulice in ob Potu stare pravde. Kreditna banka v Stritarjevi ulici bo dala hišo adaptirati za bančne namene. V hiši Puntigamske pivnice bo špediter Jos. Škerlj adaptiral prostore za skladišča in spedicijo. Razen teh se prično pa ometavati lani dodelana nova poslopja.

Stara pesem. Odkar je otvorena alpska železnica na Gorico in Trst, se promet na državni in južni železnici znatno manjša. Če se ne zgradi kmalu belokranjska in dalmatinska proga, bomo imeli v žel. prometu na Kranjskem splošno nazadovanje. Tu naj posežeta vmes dr. Lampe in pl. Suklje.

Ljubljanske mode.

(Emona-Ljubljana).

S protireformacija je prišel kulturni in gospodarski propad in tudi ponosni senatus populuque labensis in bil več, kakor nekdanj. Protireformacija je bila delo španskih jezuitov, španska vladarska hiša jo je podpirala — in tudi moda je bila španska. Videli ste kdaj portret španskega Filipa. Prav v španskem duhu je bila ta moda, nelepa, prisiljena, fantastična. Ljubljana je dobila nove prebivalce nemške jezuite, ki so nam domestili protestantske predikante. Namesto protestantske stanovske gimnazije je bil jezuitski kolegij, kjer so imeli študentje posebno obleko. Kaka je bila tedanja Ljubljana nam popisuje Tavčarjev roman Janez Soince. Tudi mnogo menihov se je naselilo v tej dobi, dočim plemstvo in meščanstvo obubožalo in propadalo.

Na veliki petek so razni bosopeti in drugi kapucini, avguštinci itd. napolnili s svojo modo Ljubljano in so javno uprizarjali pot na Golgato... Nič posebnega ni imela ta doba v svoji modi, kakor ni imela nič posebnega v svoji kulturi. Bila je jezuitska španska, klerikalna. Počasi je francoska gracija zopet zmagala nad oficijelno špansko dolgočasnostjo. Toda sledovi španske protireformacijske fantazije so ostali in so izpridili renesančno umetnost v barok in rokoko. Istotako se je izpremenila moda: prišel je čas mušketirjev, kavalirjev, markiz in komtes. Reformacija ni bila naravna, bila je protinaravna, prisiljena in narejena. Tako je bila tudi umetnost in moda te dobe protinaravna, prisiljena, narejena; od protinaravnega pa ni daleč do protiaravnega. Ljubljana je postala zapuščeno mesto; le pri razkošnih procesijah so meščanke lahko pokazale svojo obleko. Lepa prilika v kateri se je pokazala sočasna moda, je bil prihod cesarja Leopolda v Ljubljano.

Priznati se mora, da je tudi tedaj Italija nudila našim deželam, kar je bilo novega.

Tej dobi je sledila doba Marije Terezije. Nošo te dobe vidimo na raznih slikah in spomenikih. Dvor cesarice Marije Terezije je imel večji upliv na vse dežele, nego prejšnje čase. Plemstvo je živelo razkošno, prav po francosko.

Ker so se povzdignili tudi drugi stanovi, so v tej dobi mesta zelo rastla in meščanstvo, probujeno z idejami prosvitljenega absolutizma, ni hotelo ostajati za plemstvom. Povsod se je opazalo novo življenje tudi v modi. Na glavi so bile sicer še vedno baroke, ker je bila to salonska moda, toda lepa visoka frizura ji je začela delati konkurenco in baroka je pri mlajših izginjala. Globok dekolte pri damah, vabljiva gracija v stasu, široka krila, nežen šolenček, to so bile posebnosti damskega sveta, ki je želel imeti kavalirje in pesnike za svojo krasoto. Tudi kavalirji so se radi oblačili v lepo svilen obleko, nežnost in lahkoto se je izražala v modi, kakor jo je hotelo imeti tudi življenje. Vse je postalo lažje, preprosteje, naravnije. Ta čas je izgubila Ljubljana tudi svoje obzidje in mestna vrata — vse se je hotelo gibati svobodneje. Dolgo zaničevana in prezirana narava je prišla do veljave. Povrat prirodi se je začutil ne le v življenju in čuvstvanju, ampak tudi v umetnosti in — modi. Sicer so razni gospodje Muhiči še radi hvalili stare čase in so se neradi odrekli mode, ki je bila za časa velike cesarice, ampak mladina je ljubila novo življenje in novo modo. Bil je čas Napoleonovih vojn, premagala je francoska vojska pa tudi francoska moda, kakor jo je nosila „zlata mladost“.

Za časa francoske dobe smo videli v Ljubljani mnogo vojakov, tudi Napoleon je bil tu l. 1799, z njim so

bili razni generali, s francosko oblastjo so prišli v Ljubljano razni višji uradi in uradniki, prirejale so se na čast Napoleonu velike slavnosti, veselice, plesi in naravno je, da so se francoska gospoda nosili po najnovejši modi, da so se primerno reprezentirali. Pa tudi naša ilirska gospoda gotovo ni bila takrat manj vdana francoski modi, nego danes.

Franci so odšli, toda sledovi so ostali tudi v modi. Meščanstvo je začelo zopet mirno življenje, dobilo je svoj meščanski styl „bidermajer“, ki je nemškega pokolenja. Romantika, ki se je kazala v umetnosti, se je kazala tudi v modi, posebno v frizuri. Modo te dobe kažejo nam že naši domači slikarji, ki so slikali portrete tedanjega meščanstva. Studentje, umetniki in učenjaki so v tej dobi dobili svojo modo, ker je tudi umetnost postala moda.

Narodno slovansko in rodoljubno gibanje je prineslo seboj tudi svojo rodoljubno modo, ki je k nam prišla zopet iz Dunaja in deloma iz Češkega, pojavila se je pri nas okoli l. 1848. posebna pa v 60-tih letih.

Ljubezen do naroda pa je cenila spoštovati narodno nošo, ki jo je gospoda sprejela, da je začela ta že prepadati in je naš kmet tudi hotel evropsko modo.

Poslej pa se mode mešajo in vrste vsako leto, in tudi v Ljubljani se menjajo in na vrsto je prišla tudi sedanja moda.

Kakor vse kaže bo letošnja sokolska maškerada pod naslovom Emona-Ljubljana prav zanimiva in bo lahko pokazala vse ljubljanske mode. Lahko pa bodo v nji nastopile tudi naše zgodovinske osebe v svoji sodani noši. Razni stanovi prejšnjih in zdanih časov, obiskovalci od blizu in daleč, domačini in tuji vse se bo lahko sešlo v tej dolgi dobi od „Emona do Ljubljane“. Radoveden Anglež bo gotovo prav tako spadal v ta okvir, kakor zaljubljen par v narodni noši, krakovski ribič prav tako, kakor rimski centurio, Boltatov Pepe prav tako, kakor renesančni umetnik.

Sicer so danes podrobnosti in presenečenja še neznana, gotovo pa je, da bo Emona-Ljubljana pokazala pisan svet narodov vseh časov in vseh stanov, o čemer bomo pozneje poročali.

Velikanska dedščina, ki išče pravih dedičev.

Sobotni „Slovenec“ priobčuje pod tem naslovom, da je umrl pred več leti v Afriki Marko Novak, ki je zapustil 60 milijonov lir in da se sedaj iščejo za njim dediči. Ta „Slovenčeva“ vest je zelo pretirana. Res je prišlo od nekega notarja v Algeru iz Afrike pismo, ki vprašuje po sorodnikih nekega Novaka. Zakaj se iščejo sorodniki ter kako in kaj je danes z Markom Novakom v Afriki, pa se pravzaprav ne ve. Tudi ni znano, če ta živi ali ne. Iz notarjevega dopisa na ribniško županstvo se pač vsakojake stvari slišijo. V roku. Afrikaner Novak je vsekako v rodu z Novaki, ki bivajo še sedaj v Ribnici in tako v rodu z mnogostevilnimi rodbinami raznih Arkov. Dediči bi bili že tu, in sicer bi jih bilo okoli 40, če bi bilo vse drugo res. O Marku Novaku bi se pa moralo potrditi vest, da je res imel 60 ali celo 80 milijonov. Tudi bi se moralo izkazati za resnično, da je Novak umrl brez sorodnikov v Afriki in brez testamenta. Priporočuje se, da je afrikaner Novak potomec nekega Novaka, ki je pred več leti odšel kot absolvirani gimnazijec na Francosko in postal v Marseillu lesni trgovec.

Ta je baje že pred več leti umrl in zapustil 63 milijonov frankov. Matko Novak je njegov potomec in sedaj posestnik 80 milijonov frankov. Priporočuje se tudi, da so že po smrti prvega afrikanerkega Novaka nasledniki potegovali za dedščino pa je niso mogli dobiti. Marko Novak je menda lesni trgovec in ima tudi svoje ladje. Pred dvema leti je nek kapitan zatrjeval, da vozi z Novakovim ladjo. Od prvega Novaka imajo še sorodniki pisma iz Marseilla. Tudi je baje ob njegovi smrti in o njegovem ogromnem premoženju leta 1876—78 poročala dunajska „Presse“.

Kakor rečeno: Govorice o dedščini so za sedaj še zelo, zelo pretirane, dasi morda ne brez prav vsake podlage. Sorodniki se radi tega za zadevo zanimajo in so se že obrnili na razne kraje, da poizvedo koliko je na stvari resnice.

Umljivo pa je, da se vsled dedščine 80 milijonov sedaj na Kranjskem že marsikdo prizadeva ali neprizadeva razburja.

Znan nam je slučaj, da so nekega Novakovega sorodnika že klerikali naskočili, češ, da bo moral zidati cerkev, če dobi milijone. Bržčas gredo vse govorce le na račun medvedove kože.

Detomorilka -- Marijina devica.

Izpred porotnega sodišča v Novem mestu, 20. februarja.

Pred vsem nekaj splošnih opazk o porotni dvorani v novomeškem okrožnem sodišču. Dvorana je nekoliko obsežnejša, lepša in svojemu namenu primernejše urejena, kot ona v justični palači v Ljubljani. Zlasti praktično urejeni so prostori za poslušalce: Posebno priznanje gre okrožnemu sodišču, da je za poročevalce bolj skrbelo, kot gospodje v justični palači, naše sodišče. Prostor za poročevalce je popolnoma ločen od onega za poslušalce, se nahaja tik porotne klopi, nasproti zagovorništvu. Tozadevno naj si Ljubljana kjer so časniki obkoljeni ozadej od občinstva, spredaj od prič, vzame vzorec po Novem mestu; z ozirom na razliko števila poročevalcev je to nujno želeli.

In sedaj k prvemu slučaju detomora.

Porotnemu senatu predseduje dež. sod. svetnik Gandini, prisednika svetnika Jarc in Bučar, državni pravdnik dr. Rogina, zagovornik dr. Globevnik.

Obtoženka Marija Mežnarič

slabotna 29 l. stara, Marijina devica, zadnji čas dekla pri Vecovih v Podkrajju pri Zidanem mostu, je imela z več fanti spolno razmerje, dokler ni prišla na pravega. Meseca februarja p. l. je spočela, ta zanos pa skrivala do usodnega dne 13. novembra.

Porod v stranišču.

Pred tem dnem je svojo nosečnost zaupala svoji sestri, s katero je sklenila, prilike se bližajočega sejma v Radečah se poslužiti za nakup pri porodu potrebnih stvari. Pa jo je prehitelo. V nedeljo 14. novembra popoldne je dobila silne spopadke, šla je na stranišče, tam težko porodila normalno razvito dete moškega spola. Otrok je padel po rovu v blato, kjer je z nožicami cepetal.

Kako je otroka umorila?

Porodnica je šla doli po otroka, ga prijala za nogo ter otrokovo glavo dvakrat siloma treščila ob strobovati zid. Pri teh udarcih se je odvil desni uhlj, lo. ... ja se je razpočila. Vsled otrpnenja možganov je nastopila kmalo smrt. Po tem dejanju je obtoženka mrtvega otroka skrila v blato, šla očedit vsled poroda okrvavljeni prostor stranišča, pri čemer sta jo dobile dve znanici. Njima je Mežnarič rekla, da je to pot močno krvavela na spolovilih. Vsled suma skritega poroda se ni pustila preiskati poklicani babici. Grozila je celo, da ga ovari sodišču kdor bi jo dolžil grešnega spolnega razmerja. Cepela je ob peči ter zbiralala fižol, kot bi se ne bilo nič zgodilo. Ko pa se je storila noč, je šla zopet za stranišče, vzela v blatu zaritega otroka, ga zavila v papir ter ga vrgla v kot za staro kadjo, stoječo poleg stranišča.

Veter razkril skriti zločin.

Obtoženko so sicer začeli sumničati, ali kaj gotovega ji niso mogli dokazati. Razkril je ta zločin še-le veter, ki je listje in papir raznesel, vsled česar sta se pokazali goli nožici izpred kadi. Zapazili so jih domači po tridnevem brezuspešnem iskanju okoli hiše.

Priznanje detomora.

Obtoženka prizna dejanja, le glede očetovstva noče pravega povedati. Izgovarja se n. pr. da je bila Veliki teden nekoč pijana in da jo je v takem stanju neki neznanec posilil na potu. Sumi se, da je oče neki oženjeni, ki ji je dal 100 K da zamolči njegovo ime.

Zaslišanje prič

vsebuje le izpovedbe v bistvu soglašujoče s priznanjem obtoženke.

Po mnenju izvedencev

dr. Vavpotiča in dr. Straška je obtoženka rodila zdravo normalno razvito dete, svoje dejanje pa storila pri zdravniški zavesti.

Kriva? enoglasno da.

Soglasni krivdorek porotnikov pravzaprav ni nikogar presenetil. Stara, že svetovno znana bolezen novomeške porote; izločitev bolj inteligentnih mož iz porotne klopi, se je tudi to pot pojavila. Zato so pa za porotnike odbrani, sicer pošteni kmečki možje potem, ko je sodišče obtoženko obsodilo na

4 leta težke, poostrene ječe

večinoma sami obžalovali, da niso krivdorek vsaj 4 zankali. V tem slučaju in pa če bi imela obtoženka ravno tako dobro plačanega odvetnika govornika kot je imela dobrega ofcijalnega zagovornika, bi si bila s tem odkupila vsaj eno leto težke ječe. Tako pa je reva že z ozirom na skesano priznanje s 4 leti malo preveč dobila. Tako sodi javnost o tej razsodbi. Za enkrat še mi ne rečemo drugega, kot da se nam ne dopade,

če se pred novomeško poroto obtoženici bagatelno — tikajo.

Iz porote so bili zbrani sami kmetje, niti enega inteligent. Človeka zraven. Živahno se komentira tudi naš članek (kritika o poroti 8/12 910) pravijo, „Jutro“ je imelo takrat prav: v Ljubljani se detomori sistematično oproščujo, v Novem mestu sistematično enoglasno obsojejo.

Druga detomorilka — druga Marijina devica.

Ob 4. popoldne se je todnevno porotno zasedanje nadaljevalo. Na zatožni klopi sedi 20 let staro dekle, Ana Žugelj, rojena v Dobravah, ki je kakor je bilo svoječasno že obširno v „Jutru“ objavljeno, umorila v Metliki svojega novorojenčka in ga vrgla v vodnjak.

Pozno v noči nam je došlo brzojavno poročilo, da je bila obtoženka oproščena. Zagovarjal jo je nad vse izborni g. dr. Slanc.

Afera Vasić-Forgač-Aehrenthal.

V brošuri, ki smo jo že omenjali, piše prof. Masaryk med drugimi zanimivostmi sledeče: „Ali je mogoče misliti, da ne bi bil grof Aehrenthal s pomočjo številnih uradnikov čisto nič nadziral svoje belgrajske ponarejalce? Grof Forgač mu pripisuje moralno odgovornost (Forgač namreč pravi, da on niti tretjino tega ni napravil, kar se je zahtevalo od njega, da bi proti Srbiji izvedel) — gotovo je bilo vsakemu že v začetku sumljivo, da si ni upal Aehrenthal Forgača dotakniti, ta pa zopet ne svojih uradnikov. Ves Aehrenthalov nastop v delegaciji, njegove prošnje in grožnje v Belgradu in njegova tiskovna kompanja dokazujejo, da ima slabo vest — minister in diplomat je nekoliko večjega stila ne bi prinašal tako majhnih, malenkostnih in čisto jasno neresničnih izgovorov, če bi imel čisto vest.

Jaz sem svojo prvo obtožnico v delegacijah končal s sledečim pozivom: „Po tej moji razjasnitvi more in ima grof Aehrenthal gotovo le razjasniti, da ni vedel in ne pomagal niti on, niti kdo od njegovih uradniških personala v ministrstvu o teh mahinacijah grofa „Azeva“ v Belgradu“. To je bilo in je moje glavno vprašanje, ki se mu je grof Aehrenthal dosedaj strahopetno izogibal. Jaz pa, kakor sem že v Budimpešti rekel, nisem povedal še vsega in niti ne najhujšega.

Belgrajska ponarejanja in aneksija.

V Masarykovi brošuri Vasić-Forgač-Aehrenthal“ se nahajajo pod zgornjim zaglavjem sledeče besede:

„Grof Aehrenthal je za potrebnost aneksije (t. j. za potrebnost aneksije v letu 1908) navajal vedno dva vzroka. Prvič — konstitucija v Turčiji je povzročila potrebo jasnega in definitivnega državnopravnega razmerja okupiranih provinc od Avstro-Ogrske, zato, da bi se tudi tem mogla podeliti konstitucija. Drugič — velikosrbsko revolucionarno gibanje, podpirano iz Srbije ven, ki je delalo na odcepitve obeh okupiranih provinc, je moralo biti s formalno aneksijo neškodljivo napravljen.

Oba argumenta sta ničeva, drugi sploh argument ni ne, ampak neresnica.

K 1. Turška konstitucija obstoja pravzaprav že od Middhata, v letu 1908 je bila le obnovljena. Državnopravno bi mogla biti konstitucija v Bosni in Hercegovini, kakor se je od strani enotne vlade že večkrat pripoznalo, uvedena že prej.

K 2. Sploh ni nobeno velikosrbsko gibanje, s katerim je Aehrenthal strašil, eksistiralo. To dokazuje goljufnost zagrebeškega veleizdajniškega procesa, to dokazuje sramotni konec Friedjungovega procesa. To dokazuje tudi dejstvo, da ni bil v Bosni in Hercegovini noben veleizdajniški proces niti poskušen — kje sicer so pa bili na oddelkih teh provinc od Avstro-Ogrske delujoči veleizdajalci in revolucionarji, če ne na mestu samem? Grof Aehrenthal ima veliko diplomatsko zaslugo, da je odkril revolucionarno actio in distans — belgrajska ponarejanja njegovega poslanstva in njegovo obnašanje napram falzifikatorjem niso rešile provinc, pač pa so osmešile Avstro-Ogrsko na Balkanu in pred Jugoslavo in pred celo Evropo. Pravzaprav se mora reči: Grof Forgač je osmešil avstrijsko diplomacijo, grof Aehrenthal jo napravlja zaničevanja vredno.

Samo takšna diplomacija je mogla povzročiti, da je bilo Mladoturkom čisto nepotrebno tja vrženo 54 milijonov. Kajti prave aneksije bi Mladoturki ne mogli izpodbiti v slučaju da bi jim bil račun na evropski konferenci presenetiran, če bi bil Aehrenthal odkrito in lojalno ravnal; sploh ni nihče v Evropi resno zavračal prava aneksije, način anektiranja je vzbujal pomisleke. In to zelo po-

pravici, kakor dokazujejo belgrajski falzifikati.“

Brošuro toplo priporočamo vsem, ki se hočejo seznaniti z ravnanjem naše diplomacije. Stane (v nemškem jeziku) K 1.50 in se dobi v administraciji „Casa“ v Pragi.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 20. febr. Danes se je pričela specijalna debata o bančni predlogi. Opozicija, zlasti Justhovi in Košutovci so stopili v popolno obstrukcijo. Za vsako točko zahtevajo poimensko glasovanje.

Hrvaški sabor.

Zagreb, 20. febr. Na današnji seji, ki se je vršila pod predsedstvom saborskega podpredsednika Superine, je v imenu svoje stranke razvil dr. Starčević strankarski adresni načrt. Protestiral je odločno proti takozvani dunajski politiki, ki hoče zatreči vsako svobodno politično gibanje na Hrvaškem. Izjavil je dalje, da je adresni načrt krščanskih socialistov hlapčevski in nespodoben za vsako politično stranko. Radi tega je prišlo med Starčevićanci in frankovci do ostrih konfliktov, tako da je moral predsednik sejo za nekaj časa prekiniti. Zasedanje je preloženo do srede.

Bolezen dr. Neumanna.

Zagreb, 20. febr. Saborski predsednik dr. Neumann, ki je že dalje časa nevarno bolan, je bil danes operiran. Operacija se je posrečila; izvršila sta jo predsednik dunajske kirurške klinike dr. Hochenegg in dr. Schlägenhauser. Ker se je pa Neumannu po operaciji položaj še bolj poslabšal, je bil danes brzojavno poklican k bolniku znani kirurg dr. Neuber.

Donavsko-jadranska železnica.

Belgrad, 20. februarja. Glede trasiranja donavsko-jadranske železnice so vsled pogajanj med Milanovićem in San Giulianom došla iz Rima tako ugodna poročila, da je srbski ministrski svet že razpisal ofertno licitacijo proge, ki bo tekla po srbskem ozemlju, namreč od Knjaževca do Niša.

Novi ruski poslanik v Sofiji.

Petrograd, 20. februarja. V oficijelnih krogih se zatrjuje, da je za ruskega poslanika v Sofiji določen Anatol Vasiljevič Nehljudov, sedanj legacijski svetnik pri ruskem poslanstvu v Parizu. Nehljudov je izvrsten poznavalec balkanskih razmer, ker je dalje časa služboval kot tajnik pri ruskem poslanstvu v Carigradu in pozneje kot poslovodja ruskega poslanstva v Belgradu. Nehljudov je tudi vnet pristaš vseslovanske ideje.

Tomanovićevo stališče omajano.

Cetinje, 20. februarja. V političnih krogih se zatrjuje, da je stališče črnogorskega ministrskega predsednika Tomanovića jako omajano. Vzrok temu je dejstvo, da je vlada dovolila tako velikansko emigracijo albanskih vstajev v Črno goro in na ta način spravila domače ljudstvo v veliko zadrego. Kot njegov namestnik se že imenuje vodja opozicije, napredni demokrat Mijušković.

Kupujte „JUTRO“.

„Jutro“ se prodaja v Trstu po 4 vinarje

v naslednjih tobakarnah:

Becher, ulica Stadion,

Trevisan, ulica Fontana,

Pipan, ulica Fabra,

Bevk, trg Goldoni,

Vovk, ulica Carduci,

Stančič, ulica Molinpiccolo,

Sekovar, Vojaški trg,

Hrast. Poštni trg,

Može, ulica Miramar,

Magole, ulica Belvedere,

Gersina, Rojan,

Raunacher, Campomarzio,

Bruna, S. S. Martiri,

Ercigoj, ulica Masimiliana,

Rončelj, ulica S. Marco,

Razne vesti.

* Darovi angleškemu kralju in kraljici. Povodom kronanja angleškega kralja in kraljice nameravajo angleži kralju in kraljici darovati v denarjih večjo svoto. Sestavil se je že odbor za to, ki je pozval vse Maričke (kraljici je ime Marija) in vse Jurčke (ker je kralju ime Jurij) na udeležbo pri tej zbirki. Nabranega denarja ima seveda kralj in kraljica ne bosta spravila v svoj žep, temveč ga bosta poklonila v kak dobrodelni namen.

Lastnik, glavni in odgovorni urednik: Milan Plut.

Tiska „Učiteljska tiskarna“, Ljubljana.

Mali oglasi.

Izvrsten brinjevec

ima

L. Šebenik v Spodnji Šiški.

Glasovir se prav ceno proda. Kje pove

inzeratni oddelek „Jutra“. 113/2—1.

Spretna šivilja se priporoča za vsako-

vrstna dela po najnovejši modi, Rimska cesta

štev. 17, I. nadst. 114/1—1.

Mesečna soba s posebnim vhomom se

takoj odda, ali s I. marcem na Rimske cesti

štev. 17, I. nadst. 115/1—1.

Harmonij s šestimi spremeni, z močnim in

lepim glasom ter jako trpežen se ceno proda.

Naslov pove inzeratni oddelek „Jutra“.

Prevzamem dobro idočo

gostilno na račun

v Ljubljani, ali v okolici. Ponudbe pod „Gostilničar“ na inzeratni oddelek „Jutra“.

Trgovski sotrudnik

mešane stroke, spreten detailist, se sprejme pri tvrdki Oton Homan v Radovljici.

Milko Krapeš

Ljubljana, Jurčičev trg 3,

priporoča svojo trgovino ur, juvelov, različnih srebrnih in kinasrebrnih namiznih oprav itd., itd. 6/10—1

Popravila se točno, solidno in ceno izvrše.

Odvetniška pisarna dr. Fr. Brnčiča in dr. Mat. Pretnerja v Trstu, ulica Nuova št. 13/II

sprejme izurjenega stenografa-strojepisca

veščega slovenskega in nemškega jezika ali pa

dve stenografinji

ki ste obenem daktilografinke. Vstop 1. marca t. l. Plača po dogovoru.

Ponatis zanimivega romana
„Otroci papeža“
 je izšel in se dobi pri upravnistvu „Jutra“ za 3-50 K broširan, za 450 K pa elegantno vezan izvod. Najbolje je, ako se istočasno z naročilom pošlje tudi denar, ker s povzetjem poslana knjiga je dražja.

!Kolesarjem!

= v znanje! =
 Kdor si hoče ohraniti svoje kolo v dobrem stanju, za časa rabe pa se ogniti mnogim stroškom, pusti naj svoje kolo v zimski seziji skrbno pregledati, očistiti ter v primerno temperiranem prostoru shraniti. Vse to oskrbi proti mali odškodnini, primeren prostor pa da na razpolago
= brezplačno =
 trdka

K. Čamernik,
 specialna trgovina s kolesi in posameznimi deli
 Ljubljana, Dunajska cesta št. 9.

Tovarniška znamka „IKO“.

Lastna tovarna ur v Švici.

Olimpija krema

je suha krema, brez maščobe, ob enem naj-finejše milo, raditega je Olimpija krema, kosmetično sredstvo prve vrste. 1 lonček velja 1 krono 20 vin. Po pošti franko 1 K 30 vin. — Dobi se v glavni zalogi: Lekarna Trnkoczy, Ljubljana.

V hiši pri „Anžoku“ v Spod. Šiški, Vodnikova cesta št. 9
 se oddajo s 1. majem v najem
tri lepe kleti, skladišče, hlev in podstrešje za seno.

Natančnejša pojasnila v gostilni ravnotani.

Dragocen dar

Vam pošljemo z obratno pošto zastonj in franko, ako nam v namen razpošiljanja naših cenikov pošljete
100 naslovov (edino z dežele, ne iz glavnih mest)

zasebnih in državnih uradnikov, učiteljev, vaških duhovnikov, graščakov, gospodarskih uradnikov, tovarnarjev in tovarniških uradnikov, bolje situiranih zasebnih uradnikov, trgovcev, obrtnikov itd. s svojega bivališča in najbližje okolice snažno in razločno na polo papirja spisane.

Prodaja patentovanih novosti
 L. Weiss, Dunaj II. Hofenedergasse 1.

Zboljšana Kneipova metoda in ventilirane spalne čepice

so kot najbolj preizkušeno sredstvo proti nervoznemu glavobolu vseh vrst, proti potenju, vroči glavi in posledicam, izpadanju in osivelosti las. Čepica pomiri živce in prozori dobro spanje in spočito glavo.

1 čepica z dvojno ventilacijo K 6—
 1 „ „ trojno „ „ 8—

Balzam pospešujoči rast las in brade z uporabnim navodilom

1 stekleničica K 2.—
 1 „ „ „ 4.—
 1 „ „ „ 6.—

Naročila iz province po pošti le proti povzetju.

Zavoj in spremnica 30 vin. Pri naročilu čepice naj se navede obseg glave.

P. Frötscher, Dunaj III.,
 Barichgasse 17.

S 3/11/4

Obvestilo.

O imovini „Glavne posojilnice“ v Ljubljani

registr. zadruga z neom. zavezo v likvidaciji se je razglasil dne 13. februarja 1911

konkurz.

Konkurzni komisar: c. kr. dež. sod. svetnik dr. Jak. Toplak v Ljubljani.

Začasni upravnik mase: dr. I. C. Oblak, odvetnik v Ljubljani.

Volilni narok 21. februarja 1911 dopoldne ob 9. uri pri tej sodnji v izbi št. 123 pred konkurznim komisarjem.

Zglasilni rok: do 30. aprila 1911.

Narok za likvidovanje in poravnavo 16. maja 1911 dopoldne ob 9. uri pri tej sodnji, v izbi št. 123 pred konkurznim komisarjem.

C. kr. deželna sodnija v Ljubljani, oddelek III.,
 dne 13. februarja 1911.

Naročila sprejemajo razen prodajalne pisarne šentjanske premog. družbe v Križevniški ulici št. 8, II. nadst., sledeče trdke: Fr. Babič, Dolenjska cesta; E. Kavčič, Prešernova ulica; Leskovic & Meden, Jurčičev trg; I. Mencinger, Sv. Petra cesta; B. Sevar, Sv. Jakoba trg; Urad. gospodar. društvo, Kongresni trg; Naročila in denar za premog za Šiško sprejema Lud. Kotnik, trgovec v Spod. Šiški. Za sprejemanje naročil, kakor tudi za inkasiranje je opravičen gosp. Josip Baraga

Naročajte izvrstni šentjanski premog!

Po analizi, izvedeni po c. kr. geološkem državnem zavodu na Dunaju potem po dr. A. Plussu, profesorju kemične tehnologije na c. kr. visoki šoli za poljedelstvo na Dunaju in končno po laboratoriju „Združenih mostecko-ducovskih rudarskih revirjev“ ima šentjanski premog 4059—4733 kalorij in 7-96—11-57% pepela in se potemtakem more vzporejati z najboljšim češkim. Cena mu je 2 K 40 h za 100 kilogr.; tedaj nižja, kot cena vsakega drugega premoga.

Kdor je kdaj kuril z njim, ne opusti ga nikdar več.

Sprejme se krojaškega pomočnika ki se izbornu razume naj angleško damsko krojaštvo in na

: delo za gospode. :

Oferte je poslati na inzeratni oddelek „Jutra“ pod šifro „K. P. K.“

Julij Meinl
 uvoz kave in veleprazarna.
 Nova podružnica v Ljubljani
 Šelenburgova ul. 7

Vinc. Richter
 pomada za lase

je izdelek, prirejen izključno na temelju znanstvenih in zdravstvenih predpisov. Imenitne posledice se prikažejo takoj po uporabi te pomade: rasti pričnejo lasje in brada. Zabrani izpadanje las in povzroča rast las tudi tam, kjer jih prej ni bilo. Cena lončku z navodilom 3 K.

„Schampus“, prašek za umivanje glave.

Najboljše učinkujoči pripomoček za snaženje glave. Cena zavojčka 50 vin.

Vinc. Richter, specializist za gojenje las Dunaj IX. Sobieskygasse 9. Zaloge ima A. MOLL, lekarnar, Dunaj I., Tachlauben 9

Naročajte in kupujte „JUTRO“!

Likvidacijski odbor

Glavne posojilnice v Ljubljani

sklicuje v smislu § 49. zadr. zak.

izredni občni zbor :

na 26. februarja 1911, dopoldne ob 10. uri

v Mestnem domu.

Na dnevnem redu je poročilo o bilanci in razglasitvi konkurza in eventualno popolnitev likvidacijskega odbora.

Ljubljana, dne 14. februarja 1911.

Likvidacijski odbor.

Izdelovanje igrac

Ernest Hoffarth jun., Dunaj VIII.,

Pfeilgasse 34.

Vojaške oprave za otroke:

Infanterijska garnitura	K 4.—
Huzarska „	obstoječa iz čake, prsnega „ 5.—
Planin. lovcev „	oklepa, sablje, patronske „ 5.—
Dragonska „	taške, puške v najfinejši „ 5.—
Ulanska „	izdeljavi „ 5.—
Telesne straže „	„ 6.—
Prekupovalci specijalni cenik.	Razpošiljatev po povzetju.

Ustanovljena leta 1818.

Ustanovljena leta 1818.

Pivovarna Mengeš JULIUS STARE

Zaloga v Ljubljani Metelkova ulica 19. Telefon št. 248.

priporoča svoje izbornu vlezano

marčno, dvojno marčno in bavarsko
 :: pivo v sodčkih in steklenicah. ::

Del. glavica: **K 5,000.000.** **Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.** Rez. fond. K 450.000.

Stritarjeva ulica št. 2.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Priporoča promese na dunajske komunalne srečke a K 18.—; zrebanje: dne 1. marca; glavni dobitak: K 300.000.—.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih **4 1/2 %**.